O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:
№ BD 2372-ü
2024 yil 09.04.24

"TASDIQLAYMAN"
Sharof Rashidov nomidagi SamDU rektori:
_____ R.I.Xalmuradov
2024 yil "__"_____

O'ZBEKISTONNING ZAMONAVIY TARIXI
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	300 000 - San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi	230 000 - Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish

Bilim sohasi:	400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi	410 000 - Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410100 - Iqtisodiyot 60410600 - Bank ishi 60410900 - Biznesni boshqarish 60411000 - Insonresurslarini Boshqarish

Bilim sohasi:	400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi	420 000 – Huquq
Ta'lim yo'nalishi:	60420100 – Yurisprudensiya 60420200 - Davlat va jamiyat boshqaruvi

Bilim sohasi:	500 000 – Tabiiy fanlar, matematika va statistika
Ta'lim sohasi	530 000 - Fizika va tabiiy fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60530500 – Fizika 60530200 – Geografiya 60530600 - Mexanika va matematik modellashtirish

Bilim sohasi:	700 000 – Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi	710 000- Muhandislik ishi
Ta'lim yo'nalishi:	60710700 - Elektronika va Asbobsozlik 60712300 – Mexanika muhandisligi 60710900 – Texnologik jarayonlar va ishlab chiqarishni avtomatlashtirish

Bilim sohasi:	600 000 – Axborot kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim sohasi	610 000 - Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim yo'nalishi:	60610100 - Axborot tizimlari va texnologiyalari 60610200 - Axborot xavfsizligi 60610300 – Kompyuter injiniringi 60610400 - Dasturiy injiniring 60610500 - Sun'iy intellekt

Bilim sohasi:	800 000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi	810 000 - Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60810200 - Agrokimyo va tuproqshunoslik 60810500 - O'simliklar himoyasi va karantini 60810600 - Qishloq xo'jaligi ekinlari seleksiyasi va urug'chiligi 60811000 - Meva-sabzavotchilik va uzumchilik

Bilim sohasi:	800 000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi	820 000 - O'rmon xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60820100 - O'rmonchilik va aholi yashash joylarini ko'kalamzorlashtirish

Samarqand – 2024

o‘tilish tartibini, talabalar tomonidan o‘zlashtirilishi lozim bo‘lgan bilim hamda ko‘nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi. O‘quv dasturi tegishli vazirliklar qoshidagi ilmiy metodik kengashlar yoki tegishli oliy ta`lim muassasalari kengashlari tomonidan tasdiqlanadi. O‘quv fanining maqsad va vazifalarini belgilab berish O‘quv dasturining muhim belgisidir. Chunki ayni shu narsa yaratiladigan o‘quv darsligi muallifiga muayyan nuqtai nazarni tanlash, o‘qituvchiga esa pedagogik mo‘ljalni to‘g‘ri belgilash imkonini beradi. Ta’lim amaliyotida O‘quv dasturi yaratishning konsentrik (markazlashgan) hamda tizimli usullari bor. Konsentrik yo‘l bilan tuzilgan O‘quv dasturida ta’limning mazmuni yoki o‘quv materiallari o‘qitishning keyingi bosqichida yuksakroq darajada takrorlanishi ko‘zda tutiladi. Tizimli usuldagi O‘quv dasturilarida o‘quv materiallari fan mantig‘iga muvofiq soddadan murakkabga qarab ketmaket joylashtiriladi.

Ta’limning O‘quv dasturi tomonidan belgilangan mazmuni darslik, o‘quv qo‘llanmalari, ko‘rgazmali qurol va metodik tavsiyalarda to‘la namoyon bo‘ladi

Dastur “O’zbekistonning eng yangi tarixi” fani bo‘yicha yaratilgan bo‘lib, unga mazkur yo‘nalish xususiyatlarini hisobga olgan holda ma’ruza, amaliy va seminar mashg‘ulotlari uchun mavzular va ularni bayon etish uchun zarur ko‘rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek, mustaqil ta’lim shakllari va mavzulari, fanni o‘qitish natijalari, ta’lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy va qo‘shimcha adabiyotlar batafsil bayon etilgan.

Fanni o’qitishning maqsadi – mustaqillik yillarida O’zbekiston Respublikasida yuz bergan muhim o’zgarishlar, tub islohotlarning mazmun-mohiyatini ko’rsatish va jamiyat hayotida talabaning o’rnini, o’zligini angla tishdan iborat.

Fanni o’qitishning vazifalari – mustaqillikka erishish arafasida O’zbekistonda yuzaga kelgan murakkab vaziyatni hamda mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi, ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma’naviy hamda boshqa sohalardagi islohotlarning mazmun-mohiyatini talabalarga tushuntirib berish, ularni Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash hamda milliy g’ururni shakllantirishdan iborat.

Mazkur fanni o’zlashtirgan tegishli yo’nalishda tahsil olayotgan talabalar umumiy o’rta ta’lim maktablari, agrosanoat va kimyosanoati korxonalari, banklar va boshqa iqtisodiy sohalardagi tashkilotlar, ijtimoiy-siyosiy idoralar, adliya va sud tizimi, san’at va madaniyat soha tashkilotlari, shuningdek boshqa sohadagi ilmiy-amaliy tashkilotlar uchun avvalo milliy o’zligini anglagan, mamlakatimizda olib borilayotgan barqaror siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy islohotlarni tushuna oladigan, keng dunyoqarash va teran mustaqil fikrga ega, Vatanga, xalqqa va o’z kasbiga sadoqatli kadrlar bo’lib yetishadi.

Fan/modul kodi	O‘quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
O'YT1104 (Yurisprudensiya) **O'EYT1104** (Mexanika muhandisligi, Texnologik jarayonlar va ishlab chiqarishni avtomatlashtirish, Iqtisodiyot, Bank ishi, Inson resurslarini boshqarish, Davlat va jamiyatni boshqarish, Biznesni boshqarish) **O'YT1104** (Fizika, Mexanika va matematik modellashtirish, Elektronika va asbobsozlik, Geografiya) **O'EYT1104** (Filologiya) **UYT1104** (Agrokimyo va tuproqshunoslik, O ' simliklar himoyasi va karantini, Qishloq xo ' jaligi ekinlari selekstyasi va urug ' chiligi, Meva sabzavotchilik va uzumchilik, O ' rmonchilik va aholi yashash joylarini ko'kalamzorlashtirish) **UEY1104** (Axborot tizimlari va texnologiyalari, Axborot xavfsizligi, Kompyuter injiniringi, Dasturiy injiniring, Sun ' iy intellekt)	2024-2025	I	4
Fan/modul turi	**Ta'lim tili**		**Haftadagi dars soatlari**
Majburiy	O‘zbek, tojik, rus		4

I.	Fan nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy yuklama hajmi (soat)
	O‘zbekistonning eng yangi tarixi	60	60	120

Fanning maqsadi (FM)

FM1

I. FANNING MAZMUNI

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgandan so'ng tarixga, tarixiy-madaniy merosimizga munosabat o'zgardi.Har bir xalqning kimligini bilish uchun uning tarixini, madaniyatini, tom ma'noda bosib o'tgan yo'lini bilishimiz kerak.Shunday ekan, o'zbek xalqi o'zining 3000 yillik tarixi davrida ko'plab o'zgarishlarga duch keldi.Shu nuqtai nazardan olganda, 130 yil davom etgan mustamlakachilik davrida yaratilgan adabiyotlar mafkura xizmatida bo'lgan.

Mustaqillik tariximizni, milliy va madaniy merosimizni, o'zligimizni tiklashga xizmat qildi.Mustaqillik yillarida milliy, ma'naviy, iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy va tashqi siyosat sohasida ko'plab o'zgarishlar yuz berdi. Umuman olganda, bu davrda, O'zbekiston Respublikasining zamonaviy davlatchiligi yuzaga keldi va tashqi siyosatda dunyoning yetakchi davlatlari bilan tashqi siyosiy, diplomatik va iqtisodiy aloqalar o'rnatildi.

O'zbekiston Respublikasining jahon hamjamiyatida muhim o'ziga xos o'rni yuzaga keldi.Bu shubhasiz, davlatchiligimiz yangi pog'onaga olib chiqdi. Mana shu jihatlarni hisobga olib, "O'zbekistonning eng yangi tarixi" alohida fan sifatida oliy o'quv yurtlarida o'rganilishi kerak. Fan muhim siyosiy, milliy va umuminsoniy xususiyatlarga ega.

O`quv dasturlari ta'lim tizimidagi har bir o‘quv fanining mazmuni va

	shakllantirish. Vazirlar Mahkamasi O'zbekiston davlat hokimiyatining muhim bo'g'ini hisoblanadi. Mahalliy hokimiyat organlari va ulardagi o'zgarishlar.
M5	**Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkning shakllanishi. O'zbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi** Iqtisodiyotni modernizasiya qilish konsepsiyasi. O'zbekiston Respublikasida bozor munosabatlarining shakllanishi, uning yo'nalishlari, bosqichlari va xususiyatlari. Bozor munosabatlariga o'tishning huquqiy asoslarining yaratilishi. Iqtisodiy islohotlarning besh tamoyilini amalga oshirilish mexanizmi. Bozor infratuzilmasining shakllanishi, qishloq xo'jaligidagi islohotlar, uning vazifalari va yo'nalishlari. Sanoat, avtomobilsozlik sohasining rivojlanishi. Makroiqtisodiyotni barqarorlashtirishga erishish. Jahon moliyaviy inqirozining yuzaga kelish sabablari, oqibatlari va uni O'zbekistonda bartaraf etish yo'llari. Mamlakat iqtisodiyotining modernizasiya va diversifikasiya qilinishi, bank-moliya tizimini mustahkamlash borasidagi chora-tadbirlar. Soliq tizimidagi islohotlar.
M6	**O'zbekiston Respublikasida ijtimoiy o'zgarishlar.** Kuchli ijtimoiy siyosat konsepsiyasining shakllanishi, bosqichlari va rivojlantirilishi. Manzilli ijtimoiy himoya tizimining yaratilishi. Ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo'naltirilgan aholi bandligi va real daromadlarini izchil oshirib borish, sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish, xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish, aholini uy-joylar bilan ta'minlash, yo'l-transport muhandislik-kommunikasiya va ijtimoiy infratuzilmalarni rivojlantirish, ta'lim, madaniyat, ilm-fan, adabiyot, san'at va sport sohalarini rivojlantirish, yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirish. Nodavlat notijorat tashkilotlarining ijtimoiy himoya va manzilli ijtimoiy yordamni amalga oshirishdagi ishtiroki. O'zbekiston Respublikasi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonunning mazmun-mohiyati, aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish.
M7	**Mustaqillik yillarida respublikaning ma'naviy va madaniy rivojlanishi.** Mustaqillik yillarida O'zbekistonda ma'naviy hayot va ma'rifat. O'zbekiston Respublikasida milliy mustaqillik mafkurasi va g'oyasi masalalari. (milliy manfaatlar, ma'naviy qadriyatlar, qayta tug'ilish) Milliy qadriyatlar, marosimlar va an'analarning tiklanishi.Buyuk ajdodlar va tarixiy shaxslarga e'tibor.O'zbekiston Respublikasining birinchi Prezidenti I. Karimovning ajdodlar milliy qadriyatlari va merosini qayta tiklashdagi xizmatlari.Buxoro, Samarqand, Marg'ilon, qarshi, Toshkent, Xiva, Shahrisabz qadimiy shaharlarining yubileylarini jahon miqyosida nishonlash. Toshkentni "Islom madaniyati poytaxti" deb e'lon qilish va uning ahamiyati. Madaniyat va san'atning rivojlanishi. Xalqaro tanlovlar

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) **II.I. Fan tarkibigaquyidagimavzularkiradi:**	
Mashg'ulotlarshakli: ma'ruza (M)	
M1	**Kirish. O'zbekistonning eng Yangi tarixi fanining predmeti, maqsadi va vazifalari, uni o'rganishning nazariy-metodologik tamoyillari.** O'zbekistonning eng Yangi tarixi fanining o'qitish dolzarbligi, fanning mazmun-mohiyati, fan predmeti, maqsadi va vazifalari, nazariy-metodologik tamoyillari, xronologik tamoyil, manbaviy asoslanganligi tamoyili, mantiqiylik tamoyili, xolislik tamoyili.
M2	**O'zbekistonda mustaqillik g'oyalarining tarixiy ildizlari. Mustaqillik arafasida O'zbekistonda ijtimoiy-siyosiy jarayonlar.** Mustaqillik arafasida respublikadagi ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy vaziyat. Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar. Yigirmanchi asrning 80-yillari o'rtalarida respublikaning ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy va ma'naviy hayotidagi inqirozli vaziyat. Markaz tomonidan XX asrning 80-yillari o'rtalarida O'zbekistonda amalga oshirilgan repressiya siyosati. O'zbekistonda amalga oshirilgan "paxta ishi", "O'zbekiston ishi" kampaniyalari. XX asrning 80-yillarida O'zbekistonda yashash sharoitlarining yomonlashishi. Orol fojiasini keltirib chiqargan omillar. 20-asrning 80-yillari o'rtalarida Farg'ona voqealari. 1889 yil o'rtalarida respublikaning ijtimoiy-siyosiy hayotidagi o'zgarishlar. . O'zbek tiliga davlat tili maqomini berish. XX asrning 80-yillari o'rtalarida O'zbekistonda milliy manfaatlar ustuvorligining o'sishi.
M3	**O'zbekistonning davlat mustaqilligini qo'lga kiritishi va uning tarixiy ahamiyati. O'zbekiston o'zining rivojlanish va taraqqiyot yo'lida.** O'zbekistonda milliy o'zlikni anglashni kuchaytirish. O'zbekiston siyosiy tizimidagi o'zgarishlar. O'zbekiston davlat mustaqilligini e'lon qilish. O 'Zbekiston Respublikasining ta'limi. Mustaqillikning birinchi oylarida O'zbekiston davlat suverenitetini mustahkamlash chora-tadbirlari. I. A. Karimovning mustaqil O'zbekiston davlatining vujudga kelishi va mustahkamlanishidagi tarixiy xizmatlari. O'zbekistonda Prezident lavozimini joriy etish. I. Karimov O'zbekistonning Birinchi Prezidenti. Mustaqillik deklaratsiyasi va uning ahamiyati. 1991 yil avgust voqealari. GKCHP. Sovet davlatining parchalanishi.
M4	**O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarini shakllantirish, siyosiy islohotlarni amalga oshirish.** O'zbekiston milliy davlat boshqaruvi tizimi. Mustaqil O'zbekistonda hokimiyatni taqsimlash printsipi. Mustaqil O'zbekistonda ko'p partiyali tizimning shakllanishi va uning ahamiyati. Mustaqil O'zbekiston siyosiy partiyalari faoliyatining xususiyatlari. Mustaqil O'zbekistonning parlament tizimi va uni isloh qilish. O'zbekistonda ikki palatali parlamentni

	oshirish jarayoni. Harakat va rivojlanish strategiyalarining ustuvor yo'nalishlari: - O'zbekiston davlat boshqaruvi va jamoat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari. Insonparvar davlatni qurish - Qonun ustuvorligini ta'minlash masalalari va O'zbekiston sud-huquq tizimini isloh qilishning ustuvor yo'nalishlari. - adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini mamlakat rivojlanishining asosiy va zaruriy shartiga aylantirish; - O'zbekiston ijtimoiy sohasini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari. Adolatli ijtimoiy siyosatni amalga oshirish, inson kapitalini rivojlantirish
M11	**Yangi O‘zbekistonda Prezident Sh.M. Mirziyoyev rahnamoligi va tashabbusi bilan amalga oshirilgan islohotlar** Harakatlar va rivojlanish strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari: - O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish va erkinlashtirishning ustuvor yo'nalishlari. Uning jadal rivojlanishi va yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlash; - ma’naviyat taraqqiyotini ta’minlash va bu sohani yangi bosqichga ko‘tarish; – Xavfsizlik, millatlararo totuvlik, diniy bag‘rikenglikni ta’minlash, chuqur o‘ylangan, o‘zaro manfaatli, mutanosib siyosat yuritishning ustuvor yo‘nalishlari. - global muammolarga milliy manfaatlardan kelib chiqib yondashish; -Mamlakat xavfsizligi va mudofaa salohiyatini mustahkamlash, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat yuritish.
M12	**Yangi O'zbekistonda ijtimoiy davlat qurishning ijtimoiy-siyosiy ahamiyati.** 2017-2021 va 2022-2026 yillarda O'zbekistonning harakatlari va rivojlanishi strategiyasini ishlab chiqish, ularning ahamiyati va amalga oshirish jarayoni. Yangi O’zbekiston konsepsiyasi. 2030 yilga qadar mamlakatimizda ta’lim, ilm-fan, shuningdek madaniy sohani jadal rivojlantirish bo’yicha amalga oshirilayotgan islohotlar. Davlat va jamiyat boshqaruv sohasida kiritilayotgan yangiliklar.
M13	**Samarqandning jahon sivilizatsiyasida tutgan o`rni** Samarqand jahonning eng qadimgi shaharlaridan biri — salkam 3000 ming yillik tarixga ega. Arxeologik qazishmalardan ma’lum bo‘lishicha, yuqori paleolit davrida ham Samarqand hududida odamlar yashagan. Muhammad an-Nasafiy „al-Qand fiy zikri ulamoi Samarqand“, Haydar as-Samarqandiy „Qandiyai Xurd“, Abu Tohirxoja Samarqandiy „Samariya“, Xitoy tarixchisi Chjan Syan, yunon va rimlik tarixchilar Arrian, Kursiy Ruf va boshqa ko‘plab mualliflarning asarlarida bu haqda yozib o‘tilgan. Samarqand va Rim insoniyat taqdiridagi buyuk xizmatlarini nazarda tutib „Boqiy shaharlar“ nomini olganlar. „Samarqand“ so‘zining kelib chiqishi haqida bir qancha tahmin mavjud. Antik mualliflarning

	va festivallarni o'tkazish. Milliy sport turlarini rivojlantirish. Sh. M. Mirziyoyevning beshta tashabbusi va uning yuksak ma'naviy madaniyatni ta'minlashdagi roli. Millatlararo va diniy bag'rikenglikni ta'minlash bo'yicha davlat siyosati.Mustaqillik yillarida ilm-fanning rivojlanishi.
M8	**O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasidagi islohotlar.** Yangi jamiyat qurishda ta'lim va tarbiyaning o'rni va roli. "Ta'lim to'g'risidagi qonun" va "milliy kadrlar tayyorlash dasturi"ning qabul qilinishi. "Ta'lim to'g'risidagi qonun" va "kadrlar tayyorlash Milliy dasturi"ning maqsad va vazifalari. "Ta'lim to'g'risidagi qonun" va "kadrlar tayyorlash Milliy dasturi" ni amalga oshirish mexanizmi va uning asosiy bosqichlari. Ta'limning milliy modelini shakllantirish va rivojlantirish va uning muammolari. O'zbekistonda yangi avlod kadrlarini tayyorlash sohasidagi o'zgarishlar. Oliy ta'lim to'g'risidagi qonunlar O'zbekistonda qabul qilinishi va ularda qo'yilgan vazifalar. Ta'lim sohasida xalqaro hamkorlikni yo'lga qo'yish: muvaffaqiyat va kamchiliklar.
M9	**O'zbekiston va jahon hamjamiyati** O'zbekistonning tinchliksevar tashqi siyosati va uning jahon hamjamiyati tomonidan tan olinishi. O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar va xorijiy mamlakatlar bilan iqtisodiy-siyosiy aloqalarining yo'lga qo'yilishi. O'zbekiston Respublikasining BMTga a'zo bo'lishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'rni. O'zbekistonning MDHdagi o'rni va mavqyeining oshib borishi. O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalari. O'zbekistonning Yevropa Ittifoqi mamlakatlari bilan istiqbolli hamkorliklari. Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiyasi. O'zbekiston tashqi siyosatida Rossiya, AQSh, Xitoy mamlakatlarining o'rni. O'zbekistonning geosiyosiy va geoiqtisodiy o'rni. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Markaziy Osiyoda xavfsizlik masalalari, terrorizm, giyohvandlik va odam savdosiga qarshi kurashda O'zbekiston Respublikasining faolligi. O'zbekistonning ShHT bilan aloqalari. O'zbekistonning Markaziy Osiyo, Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlari bilan yangi strategik sherikchilik shartnomalarining imzolanishi. O'zbekiston Respublikasining faol tashqi siyosatining yangi bosqichi. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar.
M10	**Yangi O'zbekistonning ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy va madaniy hayotida yuz berayotgan o'zgarishlarning xalqaro reytinglari va indekslarida aks etishi.** 2017-2021 va 2022-2026 yillarda O'zbekistonning harakatlari va rivojlanishi strategiyasini ishlab chiqish, ularning ahamiyati va amalga

	O‘zbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi.
S6	O‘zbekiston Respublikasidagi ijtimoiy o‘zgarishlar.
S7	Mustaqillik yillarida O‘zbekistondagi ma’naviy va madaniy taraqqiyot.
S8	Mustaqillik yillarida O‘zbekiston Respublikasida ta’lim sohasida amalga oshirilgan o‘zgarishlar.
S9	O‘zbekiston va jahon hamjamiyati.
S10	Yangi O‘zbekiston ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy va madaniy hayotida ro‘y berayotgan o‘zgarishlarning xalqaro reyting va indekslarda aks etishi.
S11	Yangi O‘zbekistonda Prezident Sh.M.Mirziyoyev rahbarligi va tashabbusi ostida amalga oshirilayotgan islohotlar
S12	Yangi O‘zbekistonda xalqchil va insonparvar davlat qurishning ijtimoiysiyosiy ahamiyati.
S13	Ilk o’rta asrlarda Samarqand madaniyati
S14	Amir Temur va Temuriylar davrida Samarqandning ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayoti.
S15	Samarqandning noyob me’moriy yodgorliklari tarixi

IV.**Mustaqil ta’lim va mustaqilishlar**

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

“O’zbekistonning eng yangi tarixi”fani bo‘yicha mustaqil ta’lim va ishlarning kalendar tematik rejasi

№	**Mustaqilta’limmavzulari**
1.	Mamlakatimiz hududida IX-XII-asrlarda madaniy Uyg‘onish (Ренессанс) davrining sodir bo‘lishi.
2.	Amir Temur buyuk davlat arbobi.
3.	Davlat mustaqilligi e’lon qilinishi arafasida O‘zbekistonda ijtimoiy-siyosiy vaziyat.
4.	O'zbekiston mustaqilligi e'lon qilingandan keyingi dastlabki oylarda suverenitetini mustahkamlash chora-tadbirlari.
5.	O'zbekistonda mahalliy o'zini o'zi boshqarish organlarining shakllanishi.
6.	Rivojlanishning “o‘zbek modeli” va uning xususiyatlari.
7.	2008 yilgi jahon moliyaviy inqirozining O‘zbekistonga ta’siri va uning oqibatlarini bartaraf etish choralari.
8.	O‘zbekistonda kuchli ijtimoiy siyosat konsepsiyasini ishlab chiqish.
9.	Mustaqil O‘zbekistonda milliy ta’lim tizimining shakllanishi va rivojlanishi.
10.	O‘zbekiston tashqi siyosatining asoslarini ishlab chiqish va uning jahon miqyosida tan olinishi.
11.	Fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish bo'yicha rivojlanish strategiyasi.
12.	O'zbekiston iqtisodiyotida islohotlarni chuqurlashtirish bo'yicha rivojlanish strategiyasi.
13.	Samarqand shahrining me’moriy yodgorliklari.
14.	Samarqand olimlarining jahon sivilizatsiyasi rivojiga qo‘shgan hissasi.

	asarlarida shahar Marokanda deb atalgan. Rimning tengdoshi bo'lgan Samarqand dunyoning eng keksa shaharlari Afina, Vavilon, Fivalar qatorida turadi. Markaziy Osiyoda unga tengdosh boshqa shahar yo'q. Samarqand timsolida tarix va haqiqat, afsona va rivoyatlar uyg'unlashib ketgan.
M14	**Sharq renessanslari davrida Samarqandning tutgan o`rni** Rimning tengdoshi bo'lgan Samarqand dunyoning eng keksa shaharlari Afina, Vavilon, Fivalar qatorida turadi. Samarqand IX-XII asrlarga kelib qadimgi Sharqning yirik ilmiy, diniy va madaniy markaziga aylanadi. Bu davrda Eron, Iroq, Xuroson va Xorazmdagi yirik shaharlar bilan yaqin aloqada bo'ladi. So'g'd aslzodalari arab xalifalarining yaqin kishilariga turk lashkarlari islom dinining himoyachilariga aylanadilar. Markaziy Osiyoda unga tengdosh boshqa shahar yo'q. Allomalar Samarqandni "Yer yuzining sayqali", "Nur taralib turguvchi nuqtasi", "Musulmon dunyosining gavhari", "jannati firdavsmonand" deb ulug'lashgan. Samarqand tarixiga doir manbalar anchagina. Abul Abbos Ja'far ibn Muhammad al-Mustag'fariy al-Mustafiy IX asrda "Tavorixi Samarqand" asarini yozgan.
M15	**XVI-XIX asrlar Samarqandda ijtimoiy – iqtisodiy va madaniy hayot.** Samarqand XVI asrda shayboniylar davlatining poytaxti bo'lganda ham, Buxoro xonligi davrida ham muhim iqtisodiy va madaniy markaz bo'lib qolaverdi. Yalangto'sh Bahodir hokimligi davrida Registon maydonida Sherdor (1619-1636), Tillakori (1646-1660) madrasalari, Xo'ja Axrori Vali qabri oldida Nodir devonbegi madrasasi va boshqa binolar qurildi. XVIII asrning 80-yillarida Samarqand shahrini Amir Shohmurod qayta tikladi va 24 ta mahallaga asos soldi. XIX asr boshiga kelib esa Samarqand yirik shahar qiyofasiga ega bo'lgan. Samarqandning «eski shahar» qismida shahar mahallarga bo'lingan va mahallar guzarlarga bo'lingan. Samarqand shahrining 4 ta yirik mahallaga (qismga) bo'lingan: 1) Poyqoboq; 2) Qalandarxona; 3) Xo'ja Ahror; 4) So'zanganron.O'z navbatida Poyqoboq 22 ta, Qalandarxona 20 ta, Xo'ja Axror 22 ta, So'zanganron 27 ta guzardan (kvartal) iborat bo'lgan.

III.Amaliymashg'ulotlarbo'yichako'rsatmavatavsiyalar:seminar (S) Amaliymashg'ulotlaruchunquyidagimavzulartavsiyaetiladi.	
S1	O'zbekistonda mustaqillik g'oyalarining tarixiy asoslari
S2	Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar.
S3	Mustaqil O'zbekiston Respublikasi tashkil topishining tarixiy ahamiyati.O'zbekistonning o'ziga xos istiqlol va taraqqiyot yo'li.
S4	O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, amalga oshirilgan siyosiy islohotlar.
S5	Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkchilikning shakllanishi.

	natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

6. ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. Toshkent, O‘zbekiston, 2023 yil
2. 2022-2026 yillardayangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi. Toshkent - 2022 yil
3. O‘zbekiston Prezidentining 2024-yil 21-fevraldagi “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi.
4. Mirziyoyev Sh.M. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 20-dekabrdagi Oliy Majlisga va O‘zbekiston xalqiga Murojaatnomasi. Samarqand axborotnomasi, 2022 yil 21 dekabr
5. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Kengaytirilgan ikkinchi nashr. - Toshkent: O'zbekiston, 2022 yil.
6. Mirziyoyev Sh.M. Biz yangi O‘zbekistonda, ozod va obod mamlakatda yashayapmiz. 5-jild - Toshkent: O'zbekiston, 2023 yil.
7. MirziyoyevSh.M.Biz Yangi O‘zbekistonni rivojlantirish strategiyasi asosidademokratik islohotlar yo‘lini qat’iy davom ettiramiz. 6-jild - Toshkent: O'zbekiston, 2023 yil.
8. Karimov I.A. Ona Yurtimiz baxt u iqboli va buyuk kelajagi yulida hizmat qilish – eng oliy saodatdir. - Toshkent: O'zbekiston. 2015 yil.
9. Новейшая история Узбекистана. Ташкент, изд-во Новости, 2018.
10. A.S.Sagdullayev umumiy tahriri ositida. O‘zbekiston tarixi. 1-jild. Darslik. – Toshkent: NIF MSH. 2024.
11. Рахимов М.Рахматуллаев Ш., Турсунова Р., Назаров Р. Очерки новейшей истории Узбекистана. Ташкент, Адабиётуч кунлари, 2015
12. К.Д.Саипова. Новейшая история Узбекистана (учебное пособие). – Ташкент: NIF MSH, 2024.

QO‘SHIMCHA ADABIYOTLAR:

1. Д.М.Иноятова. Новейшая история Узбекистана (учебное пособие для вечерних отделений). - Ташкент: Metodistnashriyoti, 2023
2. Т.И.Дорошенко. Новейшая история Узбекистана (учебное пособие для заочного отделения). - Ташкент: Metodistnashriyoti, 2023.
3. Левитин Л. Узбекистан на историческом повороте. Москва, Вагриус,2001
4. Ўзбекистоннинг янги тарихи. 3-китоб, Т., Шарк, 2000
5. Ўзбекистон тарихи (1917-1991 йиллар), 2 китоб, Тошкент, Ўзбекистон, 2019
6. Мустакил Ўзбекистон тарихининг дастлабки сахифалари. - Тошкент, 2000.
7. Shavkat Mirziyoyevning sakkizta asosiy islohoti, Rossiya biznesi (2018-yil 19-fevral).
8. Усманов К. История Узбекистана: Период национальной

15.	Mustaqillik davrida Samarqanddagi bunyodkorlik ishlari

"O'zbekistonning eng yangi tarixi"fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. Jumladan, O'zbekiston mustaqilligi e'lon qilingandan keyingi dastlabki oylarda suverenitetini mustahkamlash chora-tadbirlari tarixiga oid mavzuda davlat ramzlarining qabul qilinishi, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi tarixiy ahamiyati haqida talabada bilim ko'nikmasini shakllantirish e'tiborga olingan. Masalan, Davlat ramzlari bu suveren davlatning asosiy belgisi hisoblandi. Rivojlanishning "o'zbek modeli" va uning xususiyatlari mavzusida talabalar milliy taraqqiyot yo'limizni mustaqil tanlab 5 tamoyildan iborat modelni qbul qilinganligi, har bir tamoyilning mazmun mohiyati bilan tanishib chiqadi va zarurligini anglab yetadi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistonda yuzaga kelgan murakkab vaziyatni, ularning sabablari va oqibatlarini; • mustaqillik yillaridagi o'zgarishlarni, O'zbekistonning eng yangi tarixi masalalarini, zamonaviy jarayonlarda O'zbekistonning jahon hamjamiyatidagi o'rnini tarixiylik va xolislik nuqtai nazaridan ***bilishi*** kerak; • O'zbekistonning eng yangi tarixi muammolarini o'rganish, dunyoqarashni mustahkamlashda milliy mustaqillik g'oyasini qo'llay bilish, atrofida sodir bo'layotgan jarayonlarga o'z munosabatini bildira olish, jamiyat va inson dunyoqarashi rivojida tarix fanining o'rnini anglash va bugungi kunda sodir bo'layotgan voqyealarning tarixdagi muhim voqyealar bilan bog'liqligini bilish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi*** kerak. • O'zbekistonning eng yangi tarixini chuqur bilish, ma'naviy-milliy va umuminsoniy masalalar bo'yicha o'z qarashlarini ilmiy asoslashni va ifodalashni bilish, milliy mustaqillik g'oyalariga amal qiladigan faol hayotiy dunyoqarash kabi ***malakalarga ega bo'lishi*** kerak.
4.	**VI. Ta'limtexnologiyalarivametodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • munozara, • o'z-o'zini nazorat. • "Aqliy hujum", • "Muammo";
5.	**VII. Kreditniolishuchuntalablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti barcha fakultet talabalari uchun tuzilgan "O'zbekistonning eng yangi tarixi" fanining o'quv dasturiga

TAQRIZ

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgandan so'ng tarixga, tarixiy-madaniy merosimizga munosabat o'zgardi.Har bir xalqning kimligini bilish uchun uning tarixini, madaniyatini, tom ma'noda bosib o'tgan yo'lini bilishimiz kerak.Shunday ekan, o'zbek xalqi o'zining 3000 yillik tarixi davrida ko'plab o'zgarishlarga duch keldi.Shu nuqtai nazardan olganda, 130 yil davom etgan mustamlakachilik davrida yaratilgan adabiyotlar mafkura xizmatida bo'lgan.

Mustaqillik tariximizni, milliy va madaniy merosimizni, o'zligimizni tiklashga xizmat qildi.Mustaqillik yillarida milliy, ma'naviy, iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy va tashqi siyosat sohasida ko'plab o'zgarishlar yuz berdi. Umuman olganda, bu davrda, O'zbekiston Respublikasining zamonaviy davlatchiligi yuzaga keldi va tashqi siyosatda dunyoning yetakchi davlatlari bilan tashqi siyosiy, diplomatik va iqtisodiy aloqalar o'rnatildi.

O'zbekiston Respublikasining jahon hamjamiyatida muhim o'ziga xos o'rni yuzaga keldi.Bu shubhasiz, davlatchiligimiz yangi pog'onaga olib chiqdi. Mana shu jihatlarni hisobga olib, "O'zbekistonning eng yangi tarixi"alohida fan sifatida oliy o'quv yurtlarida o'qitilishi kerak. Fan muhim siyosiy, milliy va umuminsoniy xususiyatlarga ega.

O'quv dasturlari ta'lim tizimidagi har bir o'quv fanining mazmuni va o'qitish tartibini, ustalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar tizimini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi. O'quv dasturi tegishli vazirliklar qoshidagi ilmiy metodik kengashlar yoki tegishli oliy ta'lim muassasalari kengashlari tomonidan tasdiqlanadi. O'quv fanining maqsad va vazifalarini belgilab berish O'quv dasturining muhim belgisidir.

"O'zbekistonning eng yangi tarixi" fanini o'qitish va unda zamonaviy metodlarni qo'llash masalasi alohida ahamiyat kasb etadigan vazifaga aylanib bormoqda. Ayni jihat hisobga olingani holda "O'zbekistonning eng yangi tarixi" alohida fan sifatida oliy o'quv yurtlarida o'qitilishi kerak. Fan muhim pedagogik, ilmiy-innovatsion va milliy xususiyatlarga ega. O'quv dasturlari ta'lim tizimidagi har bir o'quv fanining mazmuni va o'qitish tartibini, ustalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar tizimini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi. O'quv dasturi tegishli vazirliklar qoshidagi ilmiy metodik kengashlar yoki tegishli oliy ta'lim muassasalari kengashlari tomonidan tasdiqlanadi. O'quv fanining maqsad va vazifalarini belgilab berish O'quv dasturining muhim belgisidir. Chunki ayni shu narsa yaratiladigan o'quv darsligi mualliflga muayyan taqtai nazarni tanlash, o'qituvchiga esa pedagogik mo'ljalni to'g'ri belgilash imkonini beradi.

Dastur "O'zbekistonning eng yangi tarixi" fani bo'yicha yaratilgan bo'lib, unga mazkur yo'nalish xususiyatlarini inobatga olgan holda ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ularni bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek, mustaqil ta'lim shakllari va mavzulari, fanni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy va qo'shimcha adabiyotlar batafsil bayon etilgan.

Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "O'zbekiston tarixi" kafedrasi katta o'qituvchisi, tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori PhD.: **B.E.Rahimov**

"Ilmiy ishlar bo'yicha prorektor"
tasdiqlayman
Sharof Rashidov nomidagi
SamDU xodimlar bo'limi boshlig'i

XODIMLAR BO'LIMI

независимости. Тошкент, Ўқитувчи, 2007.
9. N.Oblamurodov. F.Tolipov. O'zbekistonningengyangitarixi. Darslik. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2022..
10. История Самарканда. 1-2 том. Ташкент, Фан, 1971.
11. Абу Тохирхўжа. Самария. Тошкент, 1991.
12. Сувонкулов И. Самарқанд қадамжолари. Самарқанд, 2002.
13. Бердимуродов А., Индиаминова Ш. Буюк ипак йўли. Тошкент, Ўзбекистон, 2017.
14. Курахмедов Э., Сидикова М. Мустақиллик йилларида Самарқанд шахри: Тараққиёт ва бунёдкорлик. Самарқанд, 2016.

AXBOROT MANBALARI:

1. www.gov.uz – Портал правительства Республики Узбекистан.
2. http://tdpu.uz
3. http://pedagog.uz
4. www.ziyonet.uz
5. www.edu.uz.
6. www.google.uz

7.	Fan dasturi Sh.Rashidovnomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024 yil "24" avgustdagidagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar**: **Irisqulov O.J.** - Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Samarqand tamadduni tarixi" kafedrasi dotsenti, tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori Phd
9.	**Taqrizchilar:** **Raximov B.** – SamDU, "O'zbekiston tarixi" kafedrasi katta o'qituvchisi, tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori PhD.(ichki taqriz) +998906630010 **Sattarova I.** – O'zbekiston-Finlyandiya pedagogika instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi (tashqi taqriz) +998902844649

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais: **prof.Xolmatov N.O'.**

Samarqand tamadduni Tarixi kafedrasi mudiri: **dots. Ravshanov SH.T.**

Fakultet dekani: **prof. Djuraqulova D.M.**

Sh.Rashidov nomidagi SamDU O'quv ishlari bo'yicha I-prorektor: **prof.Soleyev A.S.**

Sharof Rashidov nomidagi SamDU Tarix ta'lim yo'nalishidan tashqari barcha ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun tuzilgan "O'zbekistonning eng yangi tarixi" fani o'quv dasturiga

T A Q R I Z

Davlatimiz mustaqilligi sharofati bilan ko'p ming yillik tarixga ega bo'lgan shaharlarimiz, ularni jahon tamadduni tarixida tutgan o'rni, boy ilmiy merosini o'rganishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Har bir xalqning kimligini bilish uchun uning tarixini, madaniyatini, tom ma'noda uning bosib o'tgan yo'lini bilishimiz kerak. Tarix xalq ma'naviyatining asosi sanaladi. Yoshlar ongiga tarixiimizni qanchalik chuqurroq singdirsak, ularni yot g'oyalar ta'siridan shunchalik asragan bo'lamiz.

O'zbekiston Respublikasining jahon hamjamiyatidagi muhim o'rni, albatta uning davlatchilik tarixiga ham bog'liq. Davlatimizning eng yangi tarixi bu mustaqillik davri sanaladi. Shu boisdan bu davrni chuqur o'rganish davlat siyosati darajasiga ko'tarilgan va fan sifatida o'rganiladi.

O'quv dasturlari ta'lim tizimidagi har bir o'quv fanining mazmuni va o'tilish tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi.

Ushbu Tarix ta'lim yo'nalishidan tashqari barcha ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun tuzilgan "O'zbekistonning eng yangi tarixi" fani o'quv dasturi barcha mavzularni qamrab olgan holda tuzilgan. Dasturda mazkur yo'nalish xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ularni bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek, mustaqil ta'lim shakillari va mavzulari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy va qo'shimcha adabiyotlar batafsil bayon etilgan.

Dasturga kiritilgan mavzular orqali talabalarda mustaqillik yillarida mamlakatimiz bosib o'tgan yo'lning mazmun mohiyatini, O'zbekistonnig eng yangi tarixida amalga oshirilgan o'zgarishlarning ahamiyatini, zamonaviy jarayonlarda O'zbekistonnig jahon hamjamiyati bilan integatsiyasi, xavsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash, O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'rni va nufuzini ortib borishi, ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot, madaniy va ma'naviy hayotdagi o'zgarishlarni tarixiylik va xolislik nuqtai nazaridan bilishi kerak.

Ushu fan orqali yuqorida ko'rsatilgan masalalar talabalarga etkaziladi. "O'zbekistonning eng yangi tarixi" fani o'quv dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan o'quv dasturiga qo'yilgan barcha talablarga javob beradi deb

hisoblayman va uni barcha ta'lim yo'nalishi talablari uchun ta'lim jarayonida foydalanish uchun tavsiya etaman.

O'zbekiston-Finlandiya pedagogika
instituti Tarix kafedarasi katta o'qituvchisi I.Sattarova

I. Sattarova
BU IMZONI TASDIQLAYMAN
O'ZBEKISTON-FINLANDIYA
PEDAGOGIKA INSTITUTI
KADRLAR BO'LIMI BOSHLIG'I

KADRLAR BO'LIMI